

ский оризъ“ въ България. Сжщия оризъ вирѣе по балканскитѣ мѣста въ Китай и пр. и не изисква влажни мѣста. Горский оризъ, казватъ, че е по-бѣлъ и по-вкусенъ отъ обикновенный. Австрийското правителство не сполучило съ акклиматизацията на горский оризъ въ Крайна и Корутания.

Оризътъ се сѣеше въ южна България отъ неизвѣстно врѣме; отъ гдѣ и отъ кого е въведенъ тѣй сжщо е неизвѣстно. Пространството, на което се сѣеше оризътъ въ пловдивското поле, заобикаля градътъ Пловдивъ отъ истокъ къмъ западъ 12 до 15 часа и отъ югъ къмъ сѣверъ 6 до 7 часа. Оризътъ принадлежеше прѣимущественно на владѣщото племе. Раята го работеше насилственно и срѣщъ тѣжкото и гибелно обработване бѣдний едва-ли бивашо награждаванъ съ нѣщо, колкото за насущний хлѣбъ. Унищожението на този родъ работа, ангария, се извърши около 1856—57 лѣто, чрѣзъ смѣлото дѣйствиe на нѣкои отъ първенцитѣ ни.

За успѣшната сполука отъ обработителитѣ на оризътъ се считахъ за неизбѣжни слѣдующитѣ условия: а) водата да изобилствува; б) топлината да е чувствителна; в) земята да си е починала и г) т. е. послѣдно, нивелировката на водата въ разни периоди.—Науката ни учи, че водата трѣбва да се държи на не равна височина; че трѣбва да е кога текуща, кога застойна, кога дълбока, кога плитка и наконѣцъ другъ пжтъ пжкъ свѣсѣмъ исцѣдена, споредъ нуждата и врѣмето на растението.

До прѣди 1879 год. цѣлото пространство между Стара Планина и Родопитѣ и отъ Ихтиманъ до Узунджово бѣше огнище на вредителна зараза, отъ която болѣситѣ, именно: трѣската, проста и злокачественна, подъ всичкитѣ си форми — произведения отъ миязмитѣ, зимно врѣме пжкъ тѣжката и по-сипни болѣсти бѣхъ въ повално състояние, и до такъва степенъ, гдѣто безъ прѣувеличение въ всѣки домъ се броехъ по нѣколко болни.

Слѣдъ войната, щомъ се събра първото законодателно събрание въ областта ни, то веднага взе рѣшение да не се позволява никакво обработване на чалтици въ южна България, по причина че тѣ развѣждатъ много миязми, отъ които се пораждатъ разни болѣсти за околнитѣ населенія.

До прѣди войната оризътъ бѣше единъ щедъръ источ-